

ЕДИНСТВО

„Novo Edinstvo“

Независимъ информационенъ ежедневникъ
cotidian independent de informatică

Редакция и Администрация ул. „Пр. Елисавета“ 9

Отговоренъ ред. А. П. ДРАГАНОВЪ

— Урежда редакционенъ комитетъ —

АБОНАМЕНТЪ:

ЗА ГОДИНА . . . 400 лей
6 МЕСЕЦИ . . . 200 .
ЗА СТРАНСТВО . . . 800 .

БЛ. АЛЕКСАНДРОВА

ОТЪ ГОЛГОТА КЪМЪ ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Минаха вѣкове отъ днитѣ на Христовитѣ страдания и Възкресение!

Минаха вѣкове отъ оня мжчителенъ моментъ, кога на кръста Свѣтлиятъ Христосъ прошепва въ болка: „Боже, Боже, защо си ме оставилъ?“ Въпрѣки тоя страдалчески горчивъ упрѣкъ къмъ Бога-Отецъ, Христосъ изпива чашата на страданията до капка, защото е великъ въ своята благостъ и търпение! „Ако може да ми не отъ мене тая чаша“... се моли въ дълбоко усъмнение въ силитѣ си и въ болезненъ трагизъмъ Христосъ. И все пакъ, „нека бже Твоята воля!“ проговоря мѣдрия и кроткия Богочовѣкъ! И съ примирение и кроткостъ понася страданията — понася самъ претеклия си кръстъ, за да издѣхне на него оплотъ, осмѣитъ и неразбранъ отъ ония, които сж били, синове божи.

Минаха вѣкове!... И свѣтлата паметъ на Спасителя човѣшки не забвѣтъ тѣ въ своя вървѣж! Днесъ народитѣ се клѣнатъ въ името на Христа — и денѣтъ на Неговото Възкресение е тѣхенъ най-великъ и голѣмъ денъ! Християнскитѣ народи празнуватъ отъ вѣкове денѣтъ на Неговото освобождение отъ мжкитѣ и тоя денъ носи свѣтлостъ на слънчевия лѣтъ,

А нѣкога въ тежитѣ години, кога осирепѣли тирани императори римски почватъ гонения срещу християнитѣ-като истински Христосови последователи мжченици — съ радостъ, съ горѣщъ екстазъ сж приемили смъртъта, славейки името на Бога, за когото сж загинали...

Минава време... Християнскитѣ народи празнуватъ всѣка година Възкресението на своя Спасителъ, сами забравили името си и значението на думата „християнинъ.“

Надъ земята тегне злото! Народитѣ се превиватъ въ мжчителни кризи. На земята владѣ лѣжата, робството, елитѣ инстинкти! Народитѣ преживѣватъ време на страшенъ смутъ. Човѣкъ за човѣкъ е станалъ вѣлъкъ. Старитѣ пословици въ тоя вѣкъ на „кул-

тура“ и технически напредѣкъ оживѣватъ съ страшна истина! Кѣде е спасението? И въ отчаяние изтерзани тѣ „божи синове“ едва ли не призоваватъ всѣки мигъ: „Боже, Боже, защо си ни оставилъ?“ Този Христосъ предсмъртна речъ особено яркъ смисълъ добива въ днитѣ на тежко изпитание, каквито сж тия, които преживѣва човѣчеството днесъ. И само като мѣничка и свѣтла приказка прозвучава въ тия тъмни години светостъта на легендата за Христа! За да опази свега традиция „християнинъ“ ще забие съ тържественостъ камбанитѣ и въ църквитѣ отново ще запѣ възторжени молитви... А камбанитѣ бавни удари ще възвестятъ: „Христосъ Воскреси изъ мъртви!“

И тѣй, празникътъ Великденъ ще отимне и споменътъ за него ще се погълне отъ бързотечностъта на днитѣ дѣлнични...

И народитѣ ще останатъ съ ужаса, нависналъ въ душитѣ непреклонно — тежкъ, неотмахнатъ! Народитѣ въ забравата отъ мжка клѣнатъ живота си — „тоя най-висшъ даръ на човѣка“ — както е казалъ поетътъ и въ безнадежностъ повтарятъ и се питатъ: „До кога?“

А времето въ тегло върви бавно. И забравятъ изтерзани тѣ народи въ страданията си, че единъ и безпогрѣшенъ е пътъ, който води отъ Голгота! Ойъ Голгота къмъ възкресение отъ мжкитѣ!

По тъмнитѣ пѣтъща на човѣшкия зѣлъ и егоистиченъ животъ още не сж изсъхнали крѣвѣвитѣ капки на Оня, който е казалъ най-великата мѣдростъ и истина: „Обичай враговетѣ си!“

Какъ може слабиятъ и не-свършенъ човѣкъ да приложи това въ живота си, когато, его, двадесетиятъ вѣкъ отъ тогава не е сумѣлъ да обича дори приятелитѣ си, както трѣбва? Злото е станало толкова голѣмо, щото и втори Спасителъ да дойде, не би го премахналъ ако човѣчеството само не се опомни! Само не се спаси!

Г-нъ ТИТУЛЕСКУ Е НАТОВАРЕНЪ

да остави кабинета

Г-нъ Титулеску следъ пристигането си въ Букурещъ, веднага е посетилъ палата, кѣдето се е забавилъ продължително време. Излизайки отъ палата той е редактиралъ следното комюнике до пресата:

„Въ ауденцията, която амахъ днесъ, Краля ме наговори да съставя новошо Правителство. Изложихъ на Краля подробно тежкитѣ обстоятелства коишо преживѣва страната, тѣхнитѣ причини и заявихъ, че предъ изключи-

телно тежкото положение, смѣтамъ за патриотически дълъгъ да поема тая мисия. Казахъ на Н. В. Краля, че трѣбва да се тури край на междупартийнитѣ борби, за да може чрезъ единени сили да се постѣпи къмъ разрешаване голѣмитѣ проблеми, които сж предъ насъ

Въ съгласие съ мнението на Н. В. Краля, трѣбва да се опита съ всички сили съставяне на едно единно национално правителство

ИСТИНА ВЪЗКРЕСЕ!

Първиятъ камбаненъ звонъ, който възвести настѣпването на най-свѣтлия празникъ на християнството — Възкресение Христово — разнесе 1931-то възшество на Богочовѣка къмъ лоното на Вседържателя Отецъ, все тѣй тѣжно и печално, както и въ самото на-вечерие по стрѣмния каменистъ склонъ на Голгота, когато Мария Магдалина обливаше въ сълзи тѣглата за Оня, който възпламени въ сърдцата на бедни и богати, унижени и оскърбени, искрата на вѣчна-та любовъ, на братството, на великата истина и правда.

Тържественитѣ звонъ на камбанитѣ предъ великия празникъ, събуди великата скръбъ на човѣчеството; християнството, защото чрезъ възкресението на Богочовѣка позна любовта въ самия себе, но тѣжно е човѣчеството, защото въ душата му всѣко биене на камбанитѣ, утеква кѣтненето на стоманенитѣ чукове, които безпирно коватъ оржия за самоизтребление, за крѣвава мжстъ братъ противъ брата, кръстъ срещу кръстъ, въ името и за славата на сжщия Този, който мжченически умрѣ разпнатъ между двама разбойника, за спасението на човѣчеството.

Каяфа дигна рамене, Пилатъ оми си рѣцетѣ и Исусъ увисна на кръста. Тѣлпата тържествуваше!

Вѣковетѣ се низятъ, събитията, преоблечени въ всевъзможни облека, се повтарятъ. Тѣ следватъ неизмѣния пѣтъ на вѣчностъта. Каяфа и Пилатъ умрѣха, Христосъ възкрѣсна, роди се на ново.

Днесъ първитѣ двама живѣятъ и все така дигатъ рамене и миятъ рѣце, но тѣлпата не тържествува, немѣе, а когато вика, не вика разпни го, вика „разпни ме!“ Защо не вижда Христа, не чувствува любовта, нѣма вѣра.

А камбанитѣ непрекъснато биятъ, разнасятъ вестъта за Възкресението, будятъ радостъ и тѣга, канятъ народа, който отива и повтаря:

— Истина възкресе! — любовта, доброто въ човѣка, състраданиято? Не!

— Мжката на Христа съ кръста на плещи къмъ Голгота.

Я. Х. Яхевъ

Малко безгрижие!

Безгриженъ, дѣдо Господъ седна на прага на своята колиба, извади тежки броевници, разчатка ги, и надникна долу на земята да види какво правятъ синоветѣ му.

Слънцето грѣеше, тихъ вѣтрѣ вѣеше и птички пѣха. — Добре е! — рече Господъ. Безбройнитѣ му чада гъмжаха и като мухи се омотаваха о слънчевитѣ лѣчи. —

Безгрижие! — рече Господъ. Горѣха воценици, биеха камбани, черквитѣ свѣтѣха, чукаха се съ яйца. — Празнуватъ Сина ми — рече Господъ. Млади и весели двойки излизаха отъ черква и се прѣскаха по домоветѣ си. — Пълнѣте рекитѣ, езерата, морето, земята, плодетѣ и се размножавайте — рече Господъ. Погледна къмъ столицата и виѣсто на черквата погледътъ му се спрѣ, около Камарата. Погледна внимателно и видѣ, че всички държатъ по две яйца въ рѣцетѣ си, но не се чукаха. Погледна по внимателно и видѣ, че на едната

имъ рѣжа яйцата бѣха дървени. — Изкушаватъ ся — рече Господъ. Погледна къмъ златна Добруджа и се усмихна. Отъ прахъ нищо не се виждаше. Но той го раздуха и като на тепсия свѣтна Златната предъ него, но жива душа не видѣ. Погледна насамъ, погледна нататѣкъ — никой! Повика св. Пафнутия и го изпрати. Но и той се изгуби. Повика св. Димитра и го прати да търси Пафнутия. Но и той не се върна. Повика св. Георги, въорѣжи го, и собственорѣчно го пусна на земята. Ето, че и той закъснѣ. И, излезалъ отъ нетърпение, тѣкмо се канѣше да прати послушния Тарапонтия, получи следната телеграма отъ св. Георги.

„Пафнутий секвестриранъ, Димитъръ задържанъ отъ бирници за стари борчове, азъ правя констатация. За дѣлото прати свидетели предъ възкресение“

Дѣдо господъ стана и рече.

— Позлатила се Златната. Разбрахъ.

ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Великъ-дѣнь! Подъ ритѣма на годишнитѣ времена, той пакъ дойде.

Магическа дума, при която трепва всѣки обитателъ на праха. Тръбата на Архангела, чийто възгласъ пробужда живи и мъртви.

Всичко изново заживѣва, всичко се възражда!

Природата възкрѣсва. Вижда се какъ никне тревата — да живѣе живо! Чуватъ се какъ падатъ сухитѣ клонки отъ дърветата — да ж и в ѣ е смъртъта!.. Mors et vita!.. Два закона, които не се изключватъ и взаимно се допълватъ. Злото живота не може безъ смъртъта да е била...

Огъ планината слиза кристаленъ потокъ и разнася по-викъ къмъ новъ животъ. Полетата раззеленяватъ, цѣтѣта разцѣтѣватъ. Въ гората бързо се виятъ гнезда и птички хоръ изпълня усойтѣ.

Музика, оркестри — цѣлия човѣшки изобретѣнъ шумъ, замлъква предъ пѣсенъта на природата творецъ, пѣсенъ на Възкресение — пробуда.

Подъ църковното кубе, свещеници и хоръ въ пѣленъ регистеръ, пѣятъ хвалебни пѣсни, изпълнени съ вѣра и надежда въ новия животъ.

Покрусени, отчаяни, обезнадеждени, хората не еволюираха въ пѣтя на обновата — Възкресението! Тѣхния хоризонтъ не надхвърли нещастие и злото — тая червена завеса, която ги приковава. Подобно на ония пелигрими, за които се говори въ свѣщенитѣ разкази тѣ се лугатъ въ тъмнината, застигатъ се, блѣскатъ се едни други онемошени...

Великъ-дѣнь! Една нежна и сърдечна свѣтлина се подпал-

ва въ тѣхнитѣ души. Тя ги огрѣва отвънъ, като централизирана Рендбрандова свѣтлина. Тая божествена свѣтлина имъ принадлежи, тя прави да трептѣтъ сърдцата имъ въ умиление. Едно мистериозно внушение имъ казва, че всичко не е изгубено... Тѣ се мадѣватъ!...

Великъ-дѣнь, денъ на вѣрата и надеждитѣ!.. Благотворенъ протестъ противъ силата на отрицанието и всички нейни сплѣтници!.. Съ героическо чувствование човѣкътъ се изправя предъ смъртъта и презрително захвърля въ лицето и — Non moriar!.. Душата му се високо възнася — Тя не може да остане затрупана подъ една купчина влажна прѣстъ. Съ живота, нему е предадено, като неразделно съкровище желанието, нуждата и радостъ: та да живѣе. На крайната тенденция на човѣшкото битие — „Ти не ще бждешъ. ти бѣше!“ Той съ упоритостъ противопостави „не азъ съмъ, азъ ще бжда. Азъ ще разгадамъ и оно-ва, което не е постигнато“!.. Благородна амбиция, сублимна амбиция!

Великъ-дѣнь!

Първитѣ лѣчи отъ пролѣтно слънце, шумлива пѣсенъ на планински потокъ. Повикъ за новъ животъ къмъ мъртвата природа.

Вижда се какъ падатъ изсъхналитѣ клонки въ гората — да живѣе смъртъта! Полето бързо раззеленява, дърветата разцѣтѣватъ — да живѣе смъртъта!

Смк

Възкресение Христово

Денят на Богочовъка.
Денят е както всеки другъ Божий денъ, за едни веселъ, за други скърбенъ, за трети безразличенъ. Но все пакъ и крайниятъ песимистъ чувства известни тръпки при това голъмо тържество. Екватъ черковните камбани и известяватъ свѣтло Възкресение. Тъ звънятъ въ утрения часъ и божественото име на Христа много устни прошепватъ съ трепетъ.

Слънцето се навляше къмъ западъ. Горещината се намаляваше. Голъми сѣнки падаха отъ високитъ сгради върху равния дръмъ. Вечерникътъ носѣше прохлада и тихо полюшкваше току-що поникналитъ цѣтленца. Скоро вечерния здрачъ забули цѣлата природа. Обади се черковното клепало. То като че ли викаше на молитва богомолцитъ и имъ говорѣше: „Отдѣлете малко време и го отдайте Богу“. Тогава азъ си спомнихъ за мжитъ и добритъ дѣла на Христа...

Исусъ билъ осъденъ на смъртъ. И като му дали дървения кръстъ, повели го къмъ лобното мѣсто. Изнемогващъ подъ тежкия товаръ Той често падалъ на земята. Но подгонванъ отъ фарисейтъ, пакъ ставалъ. Отъ Него шуртѣла кръвъ. Вървѣла тѣлпата, шумѣла и силни викове заглушавали трещението на грамотевицата. Презъ нощта на Голгота стърчели три кръста Тамъ билъ разпнатъ Спасителя между двама разбойници. Почнало да се зазорява. Зачули се стѣпки изъ храститъ и при гроба дошли жени и единъ отъ еврейтъ старейшинъ, на име Иосиф Ариматейски. Зарадвани отъ Възкресението Христово се завърнали въ града.

Исусъ Христосъ показа на Голгота, че когато ъмира тѣлото, духътъ се обезсмъртява... Църковното клепало звъни сутринъ и вечеръ. Великденъ. Нощемъ хора съ свещи, симѣла на тържеството, се отправятъ къмъ черква. Дванадесетъхъ Евангелие, Разпятия пѣтъкъ, Великата сѣбота, има ли по-великъ празникъ?

ПРОЛѢТЪ

Дойде Великденъ, настѣпни пролѣтъ.

Слънцето като златна топка изилува по синия небосклонъ. Земята се кѣпи въ златистата свѣтлина на лжитъ. Горитъ хвърлятъ своята черна завивка и се обличатъ въ зелени листа. Природата отърсва плещи отъ снѣга, гордо развѣва зеленото си наметало по бърда и ратлини. Нѣкѣде клокочатъ буйни и пенливи потоци, които едва сѣж се изтрѣгнали отъ леденитъ прегръдки на земята, скачатъ и бързатъ да се гурнатъ въ дълбокитъ и бистри рѣки. До-

лини и пазбища се покриватъ съ сочна и зелена трева. Овчарѣтъ изкарва стадото си по полето Тихъ вѣтрецъ заиграва весело: изъ клонетъ на дърветата. Слънцето ясно и топло грѣе, а животворнитъ му лѣчи галятъ цѣлеститъ ливади.

Пѣе, млада пролѣтъ! А ноще диамантни звезди пѣятъ и млчния пѣтъпростира по небето усения си съ свѣтли точки прозрачѣтъ поясъ. Тѣ се впускатъ въ недрата на дълбоката нощъ и заплуватъ въ пространството.

Месець апрѣлъ дойде и птичкитъ се завръщатъ въ нашитъ страни. Въ едно утро, когато изтокъ изглеждаше като розова градина, дѣто сѣ бѣха разлистили всички дървета, азъ видѣхъ да изхвъркатъ отъ ширинитъ на ясно-слънчевото небе първитъ лѣстовички. Тѣ се връщаха отъ изтокъ. А между тѣхъ, царицата пролѣтъ въ златна колесница. Златистата ѣ коса се разпрѣсва по раменетъ ѣ като снопъ слънчеви лѣчи. Зефирѣтъ леко си играе съ нейната снѣжно-бѣла мантия. Птичкитъ весело чуруликатъ и радосно се гонятъ, като искатъ да ни предвестятъ настѣпването на пролѣтъта.

Кждето мине тя поникватъ благоуханни цѣвта, зеленятъ мъртвитъ поля.

Пролѣтъ, пролѣтъ въ души-тъ, празникъ на природата.

Минева Донка уч. отъ IV кл.

Предателтъ

Луната трепча и като че ли подгонена отъ вечерния лазуръ тихо заплува надъ своята градина — природата. Тя плахо гледаше съ огненитъ си очи къмъ земята, която сега и се видѣ тѣй печална, тѣй нещастна. Негърпеливи ангелчета надничаха отъ своитъ малки прозорчета надъ земята и като че ли съ своитъ трептения приветствуваха спѣщия Ерусалимъ.

Неговитъ згради, наканали като грамадни орли между правитъ улици, имаха тѣженъ видъ. Слаба фосфорна свѣтлина прѣскаше жумящи лѣчи, които играеха по каменнитъ зидобе и улици. Гробна тишина царѣше навредъ. И въ тая тайствена нощъ, въ тоя кжсенъ часъ, се решаваше сѣдбата на Богочовъка.

Мжитъ които трѣбваше да изпита Той предвиди. И може би мнозина ще се запитатъ: —Защо той не се е спасилъ? —Не! Той предпочете да претърпи мжки, каквито никой може би не е претърпѣлъ. Той имаше търпение, каквото може би никой е нѣмалъ.

Опрѣлъ лакти на каменния стѣлбъ въ „Откритата черква“, съ очи впити къмъ небето Той шепнѣше едва чуто: „Прости имъ, господи!“

Лунната свѣтлина се промѣква презъ гѣститъ клони и

блѣдъ лжчъ замира по измжченото му лице.

Голѣмитъ му очи, божественния му погледъ, изразява велика тѣга. Той страдаше за хората, за нещастнитъ. Той искаше всѣкому да вдѣхне любовъ къмъ ближния, Той искаше да прегърне страдалческия свѣтъ, Той искаше да утешава, но бѣ кжсно.

Изъ тъмнитъ алеи на Гетсиманската градина се чу шумъ, множество факли засвѣткаха въ тъмнината. Една неприятна миризма се разнесе изъ въздуха. Тѣла хора се движеше дебелишката на вси страни. На всички погледитъ търсѣха нѣщо въ тъмнината.

На чело на тая тѣла бѣше Юда, ученикъ на Христа. Сатаната бѣ излѣла своята злѣчъ въ сърдцето му; тя му бѣ прошепнала на ухото, да предаде своя учителъ. Цѣлъ треперящъ той пристѣпи до Учителя си и доближи лицето си до Неговото. Това бѣше целувка, лукава целувка — целувката на предетелството!

— Юда, съ целувка ли предавашъ учителя си? Чу се гласъ въ тѣмнината и следъ това стѣпкитъ се отдалечиха, заглѣхна шумѣтъ и настана гробна тишина...

Драганова Н. Стефанка уч. отъ IV кл.

Юда и тритъ кръста

Юда бѣгаше. — Азъ го предадохъ? Азъ... убиецъ... Викаше Юда и бѣгаше обезумѣлъ.

Той бѣгаше отъ себе си, отъ съвестта си. Той се боеше отъ шумоленето на листата, отъ свистенето на вѣтъра. Нему се стореше, че го гонятъ въоржени хора. Струваше му се, че всичко наоколо се поведига и трѣгва подиръ него.

Маслиновитъ клонки жестоко го шибеха по лицето и като че ли всѣки падащъ листъ думаше:

— Юда предаде учителя си и бѣга!

Въ ржцѣтъ си той стискаше сребърнитъ монети. Но тѣ горѣха дланитъ му. Тѣхниятъ звонъ му се струваше, че сѣтрѣби на гонителитъ му.

— „Нима азъ го предадохъ отъ жажда за пари? Гласътъ му излизаше тѣлъ и изхрипѣнъ отъ запѣхтенитъ му гърди. И ето той се услуха и чу гласа на сърдцето си, на съвестта. Той се сепна, поспрѣ се и трѣгна къмъ Голгота.

И той видѣ, че тукъ стѣр-

чаха три кръста, о които бѣха приковани три тѣла. Главата на прикования въ срѣдния кръстъ бѣ кљомнала.

Юда позна своя учителъ и падна на колѣне:

— „Учителю, прости!“

Като че свѣтнаха тъмнитъ небеса.

— „Прощавамъ“

Думата „прощавамъ“ се разчу по-цѣлата Голгота и събуди всичко. Небето потъмня и земята силно се разтърси. Силенъ вѣтъръ зафуча и събаряше дървета и чупѣше клони. Юда падна предъ кръста съ погледъ отравенъ къмъ своя учителъ, на когото на главата имаше голѣмъ трѣненъ венецъ.

— Прощавамъ! — Разнесе се срѣдъ бурята сѣщия гласъ и грѣмотевици заудряха по върховетъ на близкитъ височини. Стражата се уплаши и почна да бѣга. Прѣдъ тѣхъ бѣгаше Юда, но никой не го позна, и н и к о й не видѣ кжде изчезна.

Кр. Ст. Щерева уч. отъ IV кл.

КИНО ХРОНИКА.

За праздницитъ на Възкресение Христово дирекцитъ на мѣстнитъ кина сѣ доставили едни отъ най-хубавитъ филми.

Кино „СПЛЕНДИДЪ“ ще прожѣктира великолепиятъ филмъ „Ave Maria“ въ главнитъ роли съ известнитъ кино звезди Ирисъ Арланъ и Вернеръ Патео. Сюжетътъ е отъ любовнитъ характеръ и има поучително съдържение. Моментитъ на молитви, които се разиграватъ въ единъ ма-нѣстиръ щебждатъ придружени отъ хоръ, специално аягажирани отъ дирекцията на киното.

На третия дѣвъ сѣщото ще прожѣктира филмътъ „Маманъ Колибри“

Кино „МОДЕРНЪ“ ще прожѣктира повѣртителната филмова драма „Възкре-

РЕФЕРАТИ

Както съобщихме и въ миналия брой, студентитъ добруджанци взели хубава инициатива да изнесатъ нѣколко реферати презъ великденската ваканция.

Първиятъ рефератъ ще бѣде изнесенъ на 13 т. м. втория денъ на Възкресение Христово, 11 часа пр. обѣдъ, въ салона на кино „Спленидъ“ отъ студента Т. Трандафиловъ на тема: „Социалното положение“. Реферата ще бѣде на ромънски езикъ.

Втория рефератъ ще държи студентката г-ца Г. Папанчева на 14 т. м., втория денъ на Възкресение Христово, на тема: „Обяснение на природата“.

Третиятъ рефератъ ще изнесе студента г. Д. Гавговъ на тема: „Птицевѣдство“.

Четвъртия и последенъ ще реферира г. Д-ръ Т. Ханджиевъ на 19 т. м. недѣля, на тема: „Суевѣрието въ медицината“, който ще закрие и цикъла отъ реферати.

Освенъ първиятъ, останалитъ три ще се изнесатъ на български езикъ. Всички реферати ще бѣдатъ последвани отъ добре стѣкмена литературно музикална програма.

Входъ свободенъ. Върваме, че гражданството масово ще посети тия реферати, които представляватъ особенъ интересъ.

Единъ автомобилъ прѣска банкноти

Римъ 10 Вестницитъ отъ Милано, предстанаха да говорятъ за изявлението на г. Мусолини и се занимаватъ съ курioзния фактъ, че единъ автомобилъ прѣкосилъ улицитъ прѣскайки истински банкноти отъ по 50 лири. Полицията издирва тоя страненъ случай, който произвелъ истинска сензация!

„Сензация“ по романа на Левъ Толстой, въ главнитъ роли отъ Жонъ Жилбертъ, Рене Адоре и Конрадъ Нагелъ.

Драмата рисува руския животъ и е посвѣтена на любовта и самопожертвването, въ която виждаме мжжа като робъ на своитъ страсти.

Н. Калмакренски

ГРѢХОВЕТЪ на БАЩИТЪ

Тежко робство гнетѣше израилевия родъ. Римскитъ легионери разполагаха съ имота, живота и честта въ цѣлата Ханаанска земя; въ лицето на всѣки по-събуденъ гражданинъ тѣ виждаха бунтовникъ, а най-малкото непокорство се вземаше за бунтъ. Римлянитъ презираха еврейтъ; тѣ налагаха тежки данѣни, храмоветъ обръщаха на зрелища и се гаврѣха съ тѣхния Богъ. Еврейскитъ народъ покорно търпѣше чуждия гнетъ и прекарваше въ постъ и молитви.

Въ това време забродиха изъ пустинитъ и горитъ скитници — проповѣдници. Върлуваха и раз-

бойници. Първитъ проповѣдваха покаянието на грѣшния израилевъ родъ. Тѣхъ ги слушаха всички. Тѣ бѣха много. Както проповѣдваха, така и увисваха на кръста, или се намираха въ ямитъ на диви звѣрове, или пѣкъ освѣтаваха публичнитъ градини съ горящитъ си тѣла. Тѣ не се противѣха. Тѣ мълчаливо трѣгваха следъ всѣки римски войникъ и мълчаливо прекланяха глава. Тѣхната присѣда бѣше кратка — смъртъ. Това го знаеха тѣ, знаеше го и цѣлия поробенъ народъ.

Въ сѣщото това време се подвизаваше и назарянина Исусъ. Но него не прѣследваха. А той

проповѣдваше и въ града, и въ храмоветъ, правѣше чудеса и изцѣряваше неизлечимо болнитъ. Нѣкои го имаха за синъ Божий, пратенъ да освободи еврейския народъ, други за пророкъ, който ще предвѣщае бѣдащето, а трети го обвиняваха въ услужничество на римлянитъ. Но наредъ съ Него имаше сѣщо такива проповѣдници, наравно тачени отъ народа. Тѣ бѣха ония ученици на Христа, които още следъ първитъ му проповѣди за *обичай другъ друга*, напуснаха своя Учителъ и своитъ съученици и трѣгнаха да проповѣдватъ своитъ идеи. А тѣ бѣха плеада красноречиви, съ огнени слова апостоли, които имена никжде не се споменаватъ, за които никой нищо не е споменалъ. Тѣ не сподѣляха Христовото: „Дайте на Бога божинето, а на кесаря кеса-

реватъ“.

Страданията на еврейтъ тѣ виждаха въ рабската имъ покорностъ и издигнаха гласа на Иехова, че „грѣховетъ на бащитъ наказватъ до третото и четвърто колѣно синоветъ“. И тѣ не виждаха благоденствието на своя народъ, освенъ въ собственитъ сили, въ усилията за пробуждането на народното съзнание, въ вѣрата въ самия себе.

Но времената ставаха усилии, гнетѣтъ се разширяваше. Прѣследванията се зачестиха, грубата сила налагаше и царуваше. Вѣстта за разпятието на Христа намѣри мнозината безименни апостоли въ тъмнитъ зѣдани и ямитъ съ дивитъ звѣрове. Народътъ остана безъ проповѣдници, пророцитъ изчезнаха. А когато вѣстта за възкресението на Христа, съ

сѣткатична бързина се разнесе изъ села и градове, народътъ имаше вече проповѣдници да тѣлкуватъ страшната буря на Голгота, която измѣкна тѣлото на Исуса отъ гроба. Апостоли и ученици, колкото бѣха останали заминаха въ чужди страни. Народътъ остана безъ свои учители, остана безъ водители — остана съ своитъ потиснители. Израилъ стѣнѣше въ окови. Иехова не помогна. Надъ страданията и тѣлата се носѣха проклятията: „Грѣховетъ на родителитъ наказватъ до трето и четвърто колѣно синоветъ“.

Оковитъ на робството тежѣха върху третото колѣно на израилевитъ синове. А „любовта“ на Христа се носѣше даде между варварскитъ народи.

ЛИТЕРАТУРНО НОВО ЕДИНСТВО

Българи—ромънски писатели

Въ единъ остър споръ между добре познатитъ ромънски писатели Ливиу Ребряну и Никифоръ Крайникъ, първия хвърля на втория уязвителния споредъ милостта му и сраменъ епитетъ „булгарулъ Крайникъ“.

Коего ще каже, че писателъ е Никифоръ Крайникъ в. отъ български произходъ, и като такъв, има всички лоши качества на българина и следователно, само гадост и пошлости могат да се очакватъ отъ подобенъ човѣкъ.

Не знаемъ какъ ще противодейства г-нъ Крайникъ, но за насъ е интересно племе дава, че българската литература още едно име и то отъ значение то и величината на единъ Крайникъ.

Съ Крайникъ, ромънскитъ писатели отъ старши произходъ, които оставатъ трайни следи въ ромънската литература ставатъ трима.

Първия Антонъ Панъ, българинъ, роденъ въ градъ Сливенъ и преселенъ съ семейството си въ Басарабия, още презъ турското робство. Става черковенъ певецъ и по-късно печатаръ и най-виденъ за времето си писателъ.

Написва три томното си съчинение „Приказка за думата“, което и днесъ е много ценно.

Втория виденъ писателъ е добре познатия подъ псевдонимъ

ма поетъ П. Черна, чийто истинско име е Панайотъ Сиданчевъ, роденъ отъ добруджанското село Черна.

Той е единъ отъ най-големитъ ромънски лирици, изобилстващъ съ социални мотиви.

Критиката е единодушна за П. Черна, поставяйки го наравно съ Михаилъ Еминеску.

Третия е Никифоръ Крайникъ, потомъкъ на поселени българи, редакторъ на най-сериозното литературно списание „Гъндира“ (Мисълъ) поетъ, журналистъ и университетски професоръ.

Така че, приносътъ на българитъ къмъ ромънската литература е значителенъ.

Защо сж тогава нуждни обиди и подхвърляния на епитети недостойни, които понижаватъ престижа на ромънскитъ писатели?

Когато единъ писателъ като Ливиу Ребряну се поддава на шовинистическата съблзънъ, какво остава за по-малкитъ писатели, които неминуемо биха подражали на учителя си?

Не укоръ и обиди, заслужаватъ единъ Антонъ Панъ, П. Черна или Никифоръ Крайникъ отъ ромънска страна, а признателностъ и благодарностъ, като само съплеменицитъ имъ българитъ иматъ пълно основание да ги упрекуватъ, че не сж се отдали на служба на родния си майчинъ езикъ.

Хр. П. Капитановъ

ЕМ. П. ДИМИТРОВЪ

МОЛИТВЕНИКЪ

„Азъ отварямъ бледнитъ страници:
И възстава твоя образъ Шихъ,
Тамъ проблѣсва въ ласкаво зеници,
И звучи ми сѣтлонъжни сѣхъ:
Ave Maria!

Ние бѣхме въ стара катедрала,
Въ катедрала Сень Паеръ е Полъ,
Ти каѣ ангелъ бледенъ подъ воала
Шепнешъ предъ молитвенния столъ:
Ave Maria!

Азъ за твоята девственостъ лжиста,
И за твоята мила простота
Шепна тамъ на майката, пречиста
Да те сѣзи въ ледна красота:
Ave Maria!

Тая късна нощъ сѣмъ тѣжно бледъ и
Мисля, какъ ти нѣде прецѣтъ...
Но за деѣ въ мрака ми засѣтъ,
Азъ за тебе моля се, дѣше:
Ave Maria!

БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛИ.

ЕМАНУИЛЪ П. ДИМИТРОВЪ

(1906 — 1931)

Едва долита къмъ насъ слабото ехо отъ тържествата по случай отпразнуването на 25 годишната литературна дейностъ на Емануилъ П. Димитровъ.

Четвъртъ въковна непрѣкъсна служба за културата на единъ народъ, при мащехи условия, при пукотъ на пушки, бездни винаги, е единственъ единъ подвигъ, който привиква къмъ празненство.

И честъ е за приятелитъ му, че въпрѣки прѣтскащата обща криза, че въпрѣки валищата обща неспокойна вънъшн дѣна въ които живѣемъ, сж направили достатъчно ентусиазъмъ и куражъ за да изразятъ заслужената данъ на признателностъ къмъ голѣмото дѣло на Емануилъ п. Димитровъ.

Едва 20-годишенъ (роденъ презъ 1885 г. въ с. Груинци Босилеградско, сега поробено отъ Югославия) младия поетъ става редовенъ сѣтрудникъ на сп. Художникъ, чийто редакторъ г. Ал. Балабановъ, го открива, подкрепя и насърчава.

Отъ тоя моментъ—1906 год.—непрекъснато пише и печати стихове, разкази и романи, ето вече цѣли 25 години.

Съ солидно западноевропейско

литературно и философско образование, дългогодишенъ гимназиаленъ учител, ученикъ и последовател на Бергсона, доцентъ по сравнителна история на литературитъ въ Софийския университетъ, добъръ приятелъ на Валмонта, Емануилъ п. Димитровъ е преди всичко неженъ лирически поетъ, въ чьоръ трубадуръ, обреченъ да гори въ надра на съвѣта възвишена любовъ, избранникъ на прекрасни дами — Евросийа, Клара, Лаура, Лисенъ, Ема, Оживъ, Кристенъ и др., които оживѣва предъ насъ и ни подбужда заедно съ него да изпадаме въ възторженъ екстазъ.

Написва множество книги, стихове отъ които по значимостъ: Химни и пѣсни, Знамѣна, Предъ дверитъ на любимата Златна жетва, Идалии, Златни ниви и бойни полета, романа Презъ буря, два тома Проза, Животъ и блѣтъ, и множество други книги, чийто изброяване би изисквало по-вѣчко мѣсто.

Наложилъ се на вниманието на читателя, неоспорванъ и неотричанъ отъ никого, г-нъ Ем. п. Димитровъ, тепърва ще ни дари съ ценни творения, които ще останатъ за винаги въ сѣкровищницата на българската литература

КНИЖНИНА

НАРОДНА ПѢСНОПОЙКА

ОТЪ В. СТОЙНЪ

Обла ни силна радостъ пръ разглежданието на спретнатата книга. „Народна пѣснопойка“ събрана отъ Василъ Стойнъ. Средъ купидата отъ пѣсни пойки, за първи пътъ вижда една истинска пѣснопойка.

Трѣбвало е много трудъ много усетъ, много обичъ къмъ народната ни пѣсенъ за да може да се състави тоя неръко творенъ паметникъ на народното творчество.

Въ минута да се записватъ въ нотъ, народнитъ дѣсни, сж правени много малко опити. Ще ги срѣщнемъ тукъ тѣмъ въ Сборникитъ за народни умотворения.

За първи пътъ, пълномерно системно, подема тая работа, г-нъ В. Стойнъ и осъществява началото съ голѣмъ успѣхъ. Събралъ е въ книгата си 271 пѣсни нотирани съ текста даденъ изцѣло.

Раздѣлилъ ги е споредъ съдържанието, на 10 одѣли (Патристически и исторически; юнашки и хайдутски; религиозни и митологически; за стопанския животъ; за всѣкидневни и родителско-семеини отношения; любовни; подраздадени на 10 глави; хумористични и припѣвки.

Отъ самитъ одѣли може ясно да се заключи за съдържанието и значението на „Народна пѣснопойка.“

Г-нъ В. Стойнъ съ когото имаме нестѣ бѣгло да безсѣдамъ има силно желание да посъ и бѣларабскитъ и добруджанскитъ бѣлгари за да задише народнитъ имъ пѣсни.

Какъ желаемъ това посещение да стане по скоро!

Ще ли прежали?

Като мисля надъ черната гора въ душата ми припада мѣка; една жена обичахъ на свѣта, но сжбата—машехата майка предвѣща за винаги раздялка.

Грѣбна я, живота хада бѣсна, на грѣхътъ въ престѣпнитъ раце, като светулка мѣничка угасна. Ще ли прежали моето сърдце, удадено въ тѣга безгласна?

П. Мърджановъ

САМОИЗЯЖДАНЕ

Ако проследимъ внимателно взаимнитъ отношения по-между българскитъ писатели, ще забелѣжимъ голяма ненормалностъ.

Интелектуални представители на една малка страна, духовни водачи и олжвачи на единъ разпокѣсанъ и измѣченъ народъ, самитъ тѣ—шепа хора, а да има лесно да се изедатъ едни други.

Вмѣсто да се търпятъ, да се подпомагатъ и да се обичатъ, свили юмруци, наточили жѣби, отворили уста—сипятъ жупелъ и злѣхъ.

Обикновенитъ хорица гледатъ отъ страна чудното зрѣлище и се питатъ въ недоумение: какво има да дѣлятъ тѣя галени синковци, та така се самоизяждатъ?

Какво ще има—човѣшката глупостъ и злоба сж безпредѣлни, та е въѣсила и тѣхъ.

Добре е, че има щастливи изключения; инѣкъ, покрай тѣхъ и цѣлото ни племе би станало за срамъ и смѣхъ.

БАЛЧИКЪ

Добруджанска пѣсенъ

Наточи люта ракия, либеле,
ще пия да се напия,
черни кахъри да скрия.

Отъ тебе защо да крия?
Баща ти върлъ чорбаджия
на цѣло село разпая:

„Шерка на хайдукъ не давамъ,
хайдукъ въ Стара-Планина
за сиромашка правдина.“

Ще трѣгна пакъ съсъ дружина,
отъ тебе защо да крия?
Баща ти върлъ чорбаджия
на игленъ колъ ще да набия!
Либеле!

Наточи люта ракия,
наливай да се напия,
черни кахъри да скрия,
ядове дано надвия!

Г. Севдалиевъ

ДОБРУДЖАНСКИ ПРИКАЗКИ

СТИПЦАТА

Стипцата бѣше габровецъ, и като всѣки габровецъ и за него се носѣха най-невѣроятни слухове.

Когато бѣлъ юноша съ единъ свой приятелъ се хванали на облогъ, че който издържи по дълго подъ водата на рѣката Янтра, ще спечели два лева.

Съблчатъ се приятелитъ и се гушватъ.

Околнитъ съ любопитство следѣли интересния облогъ.

Минува минута, минуватъ две, минуватъ петъ; околнитъ започнали да се обезпокоятъ. Затѣрсватъ и едва намиратъ Стипцата, вкоченъ саль и съ голѣми старания го възвѣрнали къмъ живото.

Щомъ отворилъ очи, и поис-

калъ двата обречени лева, но околнитъ отказали да му ги дадѣтъ, защото облога се падаль на другия габровецъ, който останалъ подъ водата цѣли петъ дни.

Порастна Стипцата, стана човѣкъ за прѣстъ хора, но все стипца си остана.

При всѣко натяпене перцето въ мастиницата, затваря капачето за да не се изпари мастилото.

Вечеръ спира часовника си за да не се изхаватъ таркалицата.

Даже не чете и книги, отъ обществената библиотека за да не изхаби очилата си.

Бизети за представление не купува, защото всѣкога въ

надвечерното заминава или господа му е неразположение.

Колчемъ го посети комисия за събирания помощи за обществени или благотворителни цели, треска го тресе, но всѣкога умело се изкубва.

— Ще дамъ, казва, сто, ако еди кой си, богаташъ даде петъ стотинъ, защото е петъ пъти по-богатъ, отъ менъ.

Но понеже посочения богаташъ е и петъ пъти по-голямъ стипца отъ него, то си остава и съ направения жестъ и съ паритъ въ дѣлоба.

Точно за това и всѣкога и всѣкогда се удря въ гърдитъ и, упреква другитъ отъ стипчивостъ.

Такива сж габровчани, но изглежда че и нашитъ не падатъ по долу: наля сме си все бѣлгари!

ДОБРУДЖАНСКИ БРЪГЪ

РОМЪНСКИ ПИСАТЕЛИ

ТУДОРЪ АРГЕЗИ

Единствения ромънски поет който би могъл да стои на еднаква висота с М. Еминеску е само Тудоръ Аргези.

Както Еминеску си създаде множество последователи и цъла литературна школа, тъй и Аргези днесъ подражаватъ почти всички ромънски поети.

Много силенъ поетически талант, независимъ духъ, художникъ на словото; и безъ да подпише веднага отгавате автора.

Еднакво цененъ поетъ и прозаторъ, въ журналистиката издигна памфлета до висотата на едно изкуство.

Същинското му име е Йонъ Н. Теодореску, роденъ въ Букурещъ въ 1880 г. Миналъ е презъ много занятия въ мла-

дини, отъ което най-главното калугерството. Ходилъ е на западъ, главно Франция и Швейцария, гдето предстоялъ по-дълго време.

Сътрудничилъ е въ по-вече отъ 20 списания и вестници, на нѣкои отъ които е билъ и редакторъ.

Презъ 1919 — 1920 год. бѣше затворенъ заедно съ други писатели за поведението му презъ германското стое-ние въ Букурещъ.

Оправданъ, той написа две книги за затвора и затваряне то си — „Черната врата“, малки разкази и „Плесеня-ли цвѣта“, стихове.

Има множество книги про-за и стихове печатани, а понастоящемъ е въ разгара на творчеството си.

РОМЪНСКА ЛИТЕРАТУРА

Стоянъ Димитровъ

(отъ ТУДОРЪ АРГЕЗИ)

Въ една затворническа килия намѣрихъ убиеца на Михайляну. Следъ 18 години каторжна работа, милостта му представя една енергична фигура, а главата му издава единъ ясенъ умъ. Късѣ, червеедалестъ, съ погледъ на ястребъ, българския македонецъ изглежда, въ нашаренитъ затворнишки дрѣхѣ, отъ които изпъхвватъ една пепелява жилетка и една внимателно привързана връзка, — единъ англичанинъ отъ колонитѣ. Съвсемъ не боязливъ, на противъ, съсредоточенъ и строгъ, изглежда да е началникътъ на ватвора и на обществото, като за войска категория, осъдени, чиновници, политически лица, той има по едно мнение, — плодъ на самотни размисления. Сърди се, колчемъ нѣкой вестникарь го попита, ако до животната каторжна работа се отождествява съ единъ периодъ отъ 25 години, отговаряйки, че е за очудване единъ вестникарь да не знае, което трѣбва да знае преди всичко — правосъдната администрация...

Нѣкои намѣратъ, че този българинъ е единъ „ломб-рововъ типъ“ и не си при-вириватъ антипатията. Ди-

митровъ отвѣща съ едно облекчително задоволство:

— „Самъ жертва за моето отечество.“

— Но твоето отечество не е ли направило нищо за облекчение положението ти? попитва другъ вестникарь, който между другитѣ си качества има и това на та-енъ агента на обществената безпастностъ. Димитровъ отговаря:

— „Да прося помощъ отъ моето отечество? Допускате ли? Печеля прехраната си работейки: научихъ шивачество и съмъ доволенъ. Какво ми дължи менъ българската държава? Въ 1913 избѣгахъ отъ ватвора за да отида на бойното поле да защитавамъ родината си, но бѣхъ хванатъ: единъ бившъ мой работникъ отъ главното ателие на ватвора ме продаде; бѣхъ се скрилъ въ неговото село и току щяхъ да мина Дунава. Като отплата за избѣгването ми, бѣхъ отново върнатъ за четири години въ солницата.“

Стоянъ Димитровъ усмих-натъ си играе съ годинитѣ като че ли не е само вла-детелътъ на ватвора и на всичкитѣ каторги, но и на вечността.

Предателъ братъ

отъ Т. Аргези

Победителъ на духа всевластенъ,
днесъ и той е победенъ; безгласенъ
е погледъ впилъ — същински е орелъ,
макаръ и обкованъ, но гордъ и смѣлъ.

На бойното поле врагътъ сломи
и съ честъ изнесе всичкитѣ войни;
предателъ братъ го черно посрами,
съ измѣна го продаде и рани.

И въ мрачния затворъ заключенъ самъ,
не ранитъ, а мисълта е пламъ,
която го подканя всѣки мигъ
за грозна мжстъ, за подвигъ смѣлъ, великъ.

И чува какъ въ нощта прицвѣля конь,
гърдитъ му раздира горѣкъ стонъ,
и свива въвъ закана здравъ юмрукъ
и шепне въ бѣсъ и ходи като лудъ.

И лѣга пакъ, бѣлхитъ го ядѣтъ,
оковитъ безъ милостъ го ломятъ,
и чувствува въ душа си дрѣзка речъ,
въ ржката пѣкъ за мжстъ притиска мечъ.

Чудна прилика

„МИЛИОНЕРИ“

Въ едно провинциално градче единъ младъ и хубавелякъ скулпторъ напразно ухажва дъщерята на най-богатия човѣкъ отъ градчето, същевременно и главенъ акционеръ на провинциалната банка. И дъщерята обича скулптора, но бащата и майката не искатъ и да чуятъ да иматъ за зетъ единъ беденъ скулпторъ.

За да се приближи до любимата си, скулпторътъ измисля единъ дяволитъ планъ: пуска слухъ, че двамата му слуги Патъ и Паташонъ сж наследили единъ свой вуйчо, американски милионеръ и че сж образували акционерно д-во подъ негово ржководство за използване занемаренитъ минерални бани и за създаване автомобилни връзки съ столицата за привличане курортисти.

До като по рано никой не искаше и да говори съ скулптора, а идеята му за въпросното акционерно д-во се вземаше на подбивъ отъ всички, сега всички търсятъ приятелството му, имащитъ моми за женене граждани предлагатъ ржката на дъщеритѣ си, което най-упорито прави бащата на любимата му.

Всичко отива отлично; града напредва, печалбитъ на д-вото непрекъснато раста, всички сж довольни.

Но неочаквано се замѣлява, че никакви милиони не сж наслени; всичко е една измислица.

Алармиранъ бащата на любимата на скулптора иска разядосанъ обеснения о т ъ последния.

Той го успокоява и увѣрява, че трѣбва много да благодари,

че не идватъ милионитѣ, защото въ тоя случай ще дѣли печалбитъ на половина, а сега всичко се пада на акционеритѣ отъ градчето.

Доволенъ, бащата направи скулптора свой зетъ.

Тоя филмъ съмъ го гледалъ преди 5 години.

„МИЛИОНЕРЪТЪ“

отъ И. ИОВКОВЪ

Въ едно провинциално градче, единъ младъ и хубавелякъ ветеринаренъ лѣкаръ е влюбенъ въ дъщерята на богатъ и виденъ гражданинъ. И любимата отговаря на чувствата му, но бащата и майката не искатъ и да чуятъ за тия връзки, даже не го пускатъ и въ дома си.

Но става неочакванъ обратъ: въ мѣстната банка сж се получили милиони наследени отъ ветеринарния медикъ, който отначало е въ недоумение, но схващайки, че чудното сходство съ името на щастливия наследникъ ще го приближи до любимата му, потвърждава слухътъ.

Майката на любимата му го поканва да живѣе у тѣхъ и бързатъ да го уженятъ за дъщеря си, като имъ даватъ 100.000 лева за свадбено пътешествие.

Точно въ момента когато бабалъка си потрива ржцетъ отъ сполучливата дѣлка и прави смѣтка какъ ще използва милионитѣ на зетя си, известяватъ му за измамата, отъ което едва не припада.

Сега ставатъ резилъ на цѣлия градъ, но когато обмислятъ добре приглыщатъ си го и се помиряватъ съ сторената грѣшка, която се дължи на самитѣ тѣхъ.

ТУРКИНЯ

МАЛЦИНСТВАТА

Статията подъ горното заглавие е написана отъ г. И. Теодореску и напечатана на уводно мѣсто въ разпространения ежедневникъ „Диминяца“. Статията е отъ важно значение и има цененъ приносъ къмъ разрешаването на малцинския проблемъ. Даваме въ преводъ нѣкои извадки:

„Въпросътъ за малцинствата е постоянно на дневенъ редъ. Той е твърде важенъ и споредъ едни дори неразрешимъ. Общо погледнато той представлява смето на раздора или причината за една нова война.“

Презъ шечение на времето човѣчеството е имало много тежки въпроси, които представлявали дълбоки рани въ тѣлцата на народитѣ. Социалнитѣ класи се намирали въ ожесточена борба. Благородници, воени, свещеници, магистрати, а около тѣхъ масата народъ. Въкове е страдала Европа отъ тѣхнитѣ борби. И какъ тѣ били разрешени? Чистото и просто, чрезъ свободата и равенството.

Религиознитѣ борби. Милioni жертви, пепелища, океанъ страдания цѣли петстотинъ години. Какво ли би казалъ Господъ за самоунищожението на своитѣ дълбоко върующа католици, протестанти и много други? И какъ се е разрешило това? Чрезъ свободата. Всѣки станалъ свободенъ да върва както иска и толкова. Оттогава не се споменава за религиозни борби, като че ли никога не сж съществували...

Да дойдемъ сега на малцин-

ствения въпросъ. Или, както днесъ католици, протестанти, мохамедани и др. нѣматъ никакви претенции, така да бжде съ тия, които се наричатъ маджари, руси, германци и пр. Пита ли ви нѣкой днесъ бели си християнитѣ, еврейскитѣ или мохамеданскитѣ? Не. Сжщо така можешъ да бждешъ маджаръ, ромънецъ, германецъ и пр.; а това което се иска трѣбва да бждешъ ромънски поданикъ.

Тогава на ромънскитѣ поданици не може ли да се наложи конституцията и конституционалнитѣ закони. Събрания, образуване на партии езика, въртата и т. н. да бждатъ свободни за всички, безъ никаква разлика. Съ други думи, различия и думата миноритаръ, да изчезнатъ. На какво: свобода. Тя е разрешила толкова проблеми, много по-шежки и сложни, защо да не разреши и тази.“

Екрене

ЖИВОТА НА МАЛЦИНСТВОТА

НОВЪ ИНСТИТУТЪ ЗА ПРАВАТА

на народностните малцинства

При сключването на мирните договори, имайки се предъ видъ, че много отъ новосъздадените държави или стари такива съ присъединени области, ще иматъ чужди народности въ държавите си, още тогава създаде-литъ на мирните договори предвидиха, колкото и малко, гаранции за съществуването на народностните малцинства населяващи тия области. Това положение на нещата, т. е. тия ограничени гаранции, съ които се съдвжаше развитието на нар. малцинства въ по-голяма форма, не можеше да остане за винаги така, понеже времешата найпредваха — народностните малцинства тръбваше да получатъ своя пай, за да не ставатъ жертва другиму. Схваната на време нуждата отъ една ин-ституция за малцинства, отъ европейската дипломатия, за централизиране на силите на малцинствата, а най-вече по горещото желание и по силния натискъ на организираните такива се образува Конгреса на Народностните Малцинства отъ Европейските държави, където малцинствата имаха свой представител, съ седалище въ Женеза. Тоя Конгресъ на Народностните Малцинства има всъка година заседания, където се изтъкваха неправдите вършени надъ малцинствата, отъ страна на большинствата, изказваха се нуждите и копненията на малцинствата, отъ където пъкъ се правеха нужните постъпки предъ най-висшата световна ин-станция, Обществото на Нородите за вземане на

нуждните мърки за удовлетворение.

Конгреса на Европейските народностни малцинства, който се вижда извънредно претрупанъ понеже работата която има да изпълнява се все повече усложнява, се помъчи да се улесни и отъ известно време действаше за създаване на още една малцинствена организация, което най-после и успя да стори. Институцията е вече съставена и съ-стана на чело на тая ин-ституция професоръ Мас-понси Апсгаселъ, каталанецъ отъ Барселона за председател; и Д-ръ Юн-ксдорфъ — Берлинъ, и професоръ Ганевъ — София за подпредседали. Тая ин-ституция ще има за целъ съ помоща на научни изследвания, чрезъ анкети, конгреси и проучвания да помага на народностните малцинства.

Како се има предъ видъ дългогодишните дѣла въ това направление на хората, застали на чело на тая институция, имайки се предъ видъ, още че нѣкой отъ тяхъ сж биле и въ Конгреса на Народностните Малцинства, а при това и познанията имъ които иматъ, не може освенъ да се върва, че основитъ на тая институция сж положени на здрава почва.

Увърени въ това ний не можемъ освенъ да пожелаемъ успѣхъ на тая света институция за народностните малцинства, като ѝ препоръчваме да работи честно и коректно, обещавайки да дадемъ пълната си подкрепа съ действие въ рамките на възможното и законното.

Бачм.

Титулеску пристигналъ

Неговата мисия

Четвъртакъ пристигна въ столицата г. Титулеску, който се очакваше съ толкова нетърпение отъ всички политически кръгове.

На запитването на журналистите той е отговорилъ :

— Въ всѣки случай трѣбва да върватъ, че се върщамъ въ Ромъния въ едни отъ най-тежките моменти. Епохата на приказките и интригите мина. Въ днешното положение, когато следъ 10 годишенъ трудъ, ние ромъните не успѣхме да се издигнемъ ни най-малко, оставайки на същото мѣсто където бѣхме съ единъ бюджетъ отъ единъ милиардъ златни лей, отъ който въ плюсъ една трета е обществено задължение, отъ само себе си се разбира, че се налага една нова и сериозна ера на трудъ и честностъ която да продължи много години. Повиканъ тукъ, да се

има предъ видъ, азъ не дойдохъ да оправямъ грѣшките на тоя или она. Ще се помъча на всѣка цена да възстановя общата хармония за душевното и обединяване, възраждане и спасение на страната, като ще теглямъ подъ отговорностъ всички ония, които ми попречатъ.

Колкото се отнася до слуховѣтъ за сключването на единъ новъ и голѣмъ заемъ чрезъ Л. Н., г. Титулеску отговорилъ :

— За подобно нѣщо никога не съмъ мислилъ, Единъ заемъ се прави веднажъ и то на своето време.

По отношение на Парламента той прибавилъ :

— Мислите, че ме е страхъ отъ Парламента, или че азъ не мога да имамъ мой Парламентъ?

Въ всѣки случай надеждитъ въ г. Титулеску сж голѣми.

Кризата

ПРИЧИНИТЪ ЗА ПРАВ. КРИЗА

Въ подгечернето на тежки проблеми

Изявленията на г. Миронеску

Предъ представителитъ на печата, министери председателъ, г. Миронеску, направилъ важни изявления.

— Довѣрието въ единението на партията — казалъ г. Миронеску, — ще бѣде най-голямата и съвършенна акция. Освенъ това, което наричаме настояща политика, съществуватъ други важни обстоятелства, които налагатъ съединението на всички политически сили въ страната. Ако погледнемъ на източъ и на западъ отъ нашата страна, ще видимъ, че на лѣво и на дѣсно, се готвятъ важни събития отъ голѣмо значение и като послѣдствия на тия събития предъ насъ се поставятъ едни отъ най-важните проблеми.

Тия въпроси сж отъ капитално значение отъ политическа, економическа и социална гледна точка и се намиратъ на кръстопътя на нашата история. Разрешението коещо можемъ да приемемъ по тия въпроси, ангажира въ едно или друго направление цялото бъдеще на нашата нация.

Въ тия обстоятелства, всѣки единъ трѣбва да рабере на

първо мѣсто, че въ името на висшите интереси на държавата, да се употребятъ всички усилия за единението на политическите енергии, защото само така ще можемъ да се справимъ съ положението.

Всички ромънци родолюбци, вървамъ, да бждатъ съгласни съ мене, че се намираме въ едно изключително положение, което повелява единението на всички политически сили.

Действително, положението е много сериозно и се намираме предъ важни събития.

Открити важни документи

Парижъ 10 Вестниците отъ Лилъ съобщаватъ, че по случай самоубийството на единъ руски емигрантъ, въ стаята му намирили извънредно важни документи на руски и германски, датирани отъ навечерието на общата война.

ЗА ПРОДАНЪ: американски дивачи ch x B №41 B. 8000 резника 6000 метрови калъми на сортова: 2000 Шасла Д'оре; 1000 сенво; 1000 димятъ; 2000 памитъ и 1000 корони дивачи ch. x B. №41 B.

Цени конкурентни.

Сарапка и споразумение редакцията

ЗАГУБЕНОЕ на 4 Априлъ шестъ месечно алесто женско конче съ стригана грива между ушитъ.

Който го намѣри и докара на ханъ Балканъ ще получи прилично възнаграждение.

15

5—5

ПРОЛАВАНЪ

обсвѣня си джогентъ, находящъ се на ул. „К а р о л ъ“ срещу берарията на Недю Славовъ—Добричъ.

Споразумение

РЕДАКЦИЯТА

Подъ наемъ: къща съ 6 стаи, солидна конст-рукция, нова постройка.

Изцѣло или на стаи, (бившъ домъ на наследницитъ на Георги Калининъ).

ул „Михаилъ Еминеску 5
Добричъ

17

5—5

ВЪЗНАМЕНИЕ !

Исканте отъ всички манифактурни магазини прочутитъ английски хасета

ЖАВА
МАРКА

Изгубено конче по пѣтя Кара пелитъ. Алесто, женско, 3 години, на челото малко бѣло. Кончето е отъ с. Ошвадемъ.

Който го намѣри или знае нѣщо се умолява да съобщи въ редакцията орещу прилично възнаграждение.

Какъ да се пазимъ отъ

туберкуловата

Единъ отъ бичовѣтъ на човѣчеството, които заплашватъ неговото съществуване и които влияятъ за физическото и морално здравостояние на поколенията, е туберкулозата. Туберкулозата е болестъта на мизерията и на беднотията, но тя не прощава и добре поставенитъ материално съсловия. Войнитъ и всички народни бедствия, които довеждатъ до обединяването на населението, сж благоприятна почва за разпространението на тази болестъ. Невежеството и непознаването ѝ сж други два фактора,

които спомагатъ за нейното разпространение.

И наистина, докато преди войната числото на туберкулозните е било сравнително малко, като само 10 на сто отъ умиращата сж били причинени отъ туберкулоза, следъ последната война, както и следъ всички други войни, поради обединяването което настана, тази болестъ взе немовѣрни размѣри. Така днесъ една третя отъ хората умиратъ отъ туберкулозата. Но този процентъ е много по-голямъ за нѣкои мѣстности или поселения, където има условия за

заразяване по благоприятни и където хората умиратъ почти изключително отъ туберкулоза. Затова тази болестъ се смѣта като народно зло и се води борба за нейното ограничление, като едно отъ най-необходимитъ условия за това ограничление е познаването отъ страна на населението на болестъта.

За да можешъ да се предпазишъ отъ едно зло, трѣбва преди всичко да умѣешъ да видишъ къде е това зло, и да знаешъ какъ то може да те засегне. Да се пазимъ отъ туберкулозата, значи преди всичко да можешъ да откриешъ туберкулъзия, и да знаешъ какъ може да се предаде болестъта отъ него на здравитъ.

Никой не се ражда туберку-

лозенъ. Раждатъ се само предразположени къмъ туберкулоза, организми които не могатъ да устоятъ на заразата, когато тя ги засѣгне, но за да се разболѣятъ тѣ, трѣбва да проникне въ тѣхъ бацила на туберкулозата. А бацилътъ на туберкулозата, или бацилътъ Кохъ, както се нарича въ науката, се намира и се разпрѣсква само отъ хора, които сж болни отъ туберкулоза, които иматъ отворени процеси, които кашлятъ и храчатъ и по този начинъ сж като изворъ на зараза, като вулканъ, който изхвърля своята лава бацили и ги разпрѣсква въ атмосферата и излага на зараза околнитъ здрави хора.

Ето защо, като първо условие за борба противъ туберкулозата, е необходимо да се

откриятъ заболѣлитъ отъ тази болестъ колкото е възможно по-рано да знае и самия боленъ за своята болестъ каква опасностъ представлява тя за него и за околнитъ, за да има възможностъ най-първо да се лѣкува, и да знае какви мѣрки да вземе за да не е опасенъ за другитъ.

Откриването на болестъта, ксето ще се извърши безъ съмнение отъ лекаря на болния, има значение за послѣдствията, когато то стане колкото е възможно по-рано, на по късъ срокъ следъ проникването на заразата въ организма, а това е въ зависимостъ отъ първитъ признаци. които трѣбва да познава всѣки, и които веднага следъ като открие, трѣбва да го заведатъ при лекаря, който ще открие

СВЕТОВНАТА КРИЗА НА ЗЪРНЕНИ ХРАНИ

340 милиона квинтала готови пшеници

Международният Земеделски институт в Рим е публикувал интересни данни върху разполагаемостта и нуждата от пшеницата през 1930 г. Така според тях данни имаме за **Зодонексинският страни.**

Отъ представените цифри излиза, че реколтата въ Съединените Штати и Канада е дала 340 милиона квинтала, като е имала една вътрешна консумация отъ 235 милиона квинтала. Количеството на износъ отъ северна Америка възлизало ержгло на 200 милиона квинтала. Аржентина е имала разполагаеми храни за износъ 50 милиона квинтала при една вътрешна конс. отъ 13-15 м. квинтала. Новата и старата стока за износъ остава пакъ 50 милиона квинтала.

Положението въ Русия

Върху производството отъ 1930 г. нито положително не се знае. Знае се само, че

производството отъ 1930 г. бѣше много повече отъ предишната година. Колкото се отнася за износъ, съветска Русия е хвърлила въ чуждите пазари (отъ 1 Августъ 1931 до 1 Януарий 1932 г.) 20 милиона квинтала. Върва се, че Русия да има за износъ 25 милиона квинтала.

Дунавският държави

Отъ дунавските държави само Ромѣния е представена. Общото ѝ производство възлиза на 94.1—95.7 милиона квинтала. Оценките отъ месецъ ноември показватъ, че Ромѣния може да изнася 14 милиона квинтала. Общо взето, цѣлото количество зърнени храни на експортните държави, които поставятъ на разпожение на импортните страни, презъ настоящата кампания, се изчислява на 345 милиона квинтала—1930 1931 срѣщу 280 милиона кв. отъ 1929-1930 година.

СПОРТНА ХРОНИКА

ФУТБОЛЪ

Голѣмата самоувереностъ не всѣкога е симпатична. Все-пакъ когато думата е за „Юпитеръ“ всички чувства придобиватъ нови оттенѣци. На тия дребни, нишечки, черни момчети не може да не имъ се извинятъ и най-смелитѣ пожелания. Въ тѣхъ има толкова гореща кръвъ, желание да надминатъ всички, енергия и уверенность въ непобедимостта си, че ми биха били симпатични даже и ако помислятъ утре, че сж въ състояние да онематъ и луната.

Едно не мога да разбера само, защо се срамуватъ отъ историята си. Нади, дяволъ да го вае, трѣбва да се гордѣемъ съ нея и да видимъ поуки... Незная, дали надеждитѣ имъ да биятъ и „Глория“ ще се оправдайтъ, веръ топка е, отива не всѣкога тамъ където желаешъ; но като мои любимици, не мога да не имъ обрѣна вниманието върху съмнениата си относно щастливия резултатъ на бѣдащитѣ мачове Шаркетманъ Юпитеръ Комерцъ-Юпитеръ ако тѣ не се замислятъ сериозно да подобрятъ форуардната си линия.

Областната Комисия следъ като е разгледала рапорта на арбитъра отъ мача Юпитеръ-Вихъръ относно станалитѣ скандали, е решила да наложи следнитѣ

наказания:

Суспендира се за два месеца играча Борисъ Христовъ отъ Юпитеръ за удъръ съ ръка, на основание чл. 234 отъ правилникъ, който предвижда наказание отъ 2 до 4 месеца. Суспендира се сжщо играча Шибъ Михаилъ отъ Вихъръ за три месеца на основание членовѣтъ 234 и 235 за удъръ и скандалъ съ публиката.

Тѣй като мѣстното и Силистренското дружества „Вихъръ“ сж се съгласили върху условията, въ понеделникъ 13 т. м. ще имаме следнитѣ мачове:

Глория—Юпитеръ отъ 2½ до 4½.
Вихъръ Силист.-Вихъръ Базар. отъ 5 до 7 ч.

Областната комисия свиква въ понеделникъ 13 т. м. 9½ сутринта въ клубъ „Глория“, играчитѣ отъ първитѣ тимове на всички дружества.

Дружествата ще бѣдатъ представени съ по единъ делегатъ, който ще има и списѣка на играчитѣ

Събранието се свиква съ целъ да се обяснатъ и коментиратъ нѣкои отъ членовѣтъ на новия правилникъ за игра, грѣшкитѣ наказанията и последицитѣ отъ тѣхъ.

ШАХМАТНА СЕКЦИЯ ПРИ ДВО „ГЛОРИЯ“

Шампионатъ

Резултати 8 априлъ

	играни мачове	точки
Рафайлъ Стеф.	12	22
Борисъ Златевъ	17	26
Др. Ст. Ташевъ	11	20
Г. Сербезовъ	12	20
И. Марчевъ	13	18
Д. И. Смоковъ	9	15
Ю. Славовъ	16	14
Др. Даскаловъ	9	10
Еф. Георгиевъ	10	10
Осв. Франкъ	12	10
Т. Бешковъ	6	8

Кога ще вѣде съставено новото правителство

Букурещъ 10 Г-нъ Титулеску започна съвещанията съ отдѣлнитѣ партийни водители предъ видъ образуване на едно „едино национално правителство“.

Обаче начинътъ по който се развиватъ събитията, даватъ да се върватъ разрешението на кризата не ще се осъществи Шолкова бърже, колкото се мислѣше. Споредъ мненията въ политическитѣ кръгове образуването на новото правителство не може да стане, освенъ следъ празникитѣ.

Отношенията между Турция Персия

Не само, напоследъкъ, въ Европа дипломатическитѣ отношения сж напрегнати.

Отъ Цариградъ съобщаватъ че голѣми кюрдски чети почнали да нахлуватъ въ турска територия. Печата поканва правителството да вземе сериозни мѣрки.

И докато въ Европа тия въпроси се гледатъ да се уредятъ по дипломатически, не е изключена възможността въ Мала Азия да започне войната и да обрѣка концитѣ на европейската дипломация.

АЗЪ употребявамъ само швейцарскитѣ оловни бон, затова къщата ми е огледана, преждата истинска коприна и платоветѣ чисто английски.
НЕ СЕ МАЙ, но иди си набави и ти бон отъ ИВ. Д. СМОНОВЪ (до Пачевия ханъ) — ако искашъ да подобавашъ менъ и на моята къща.

ВЕСТИ

—По случай свѣтлитѣ празници на Възкресение Христово, в-къ „Ново единство“ чистити всички свои абохати и читателю.

—Последния брой на листа „Бучумулъ“, органъ на лихварина Кола Чумоти, наѣрно извѣщава отъ съвестта, че лихварскитѣ му дѣла сж изнесени на бѣлъ свѣтъ, сѣпе огънь и жупелъ върху всички българо-ромѣнски граждани отъ тоя край. Безбожниятъ лихваринъ отъ колонитѣ на тоя листъ навсѣка цена се мъчи да потули мръсия си лихварски процѣди съ фалшиво патриотарство. Но не му върви.

Ще се повѣрнемъ.

—Преди нѣколко дена, играйки на улицата, бѣсследно е изчезнало детето Ионъ Алексе, на деветъ години, отъ ул. „Богданъ Вода.“ Предполага се детето да е отвлечено отъ цигани-жопанари.

—Преди нѣколко дена старецътъ отъ Балчикъ Атанасъ Чорбаджиевъ билъ отрупанъ въ единъ смѣтъкъ където и умрѣлъ.

—Въ село Беженаръ е изгорѣла една стара жена на възраст 80 год. По едно невнимание, подпалили ѝ се дрехитѣ, отъ които пламва и цѣлата къща.

КЪМЪ АБОНАТИТЪ

Умоляватъ се абонатитѣ на вестника да изплатятъ най-малкото за първото тримесечие—100 лей, за да не имъ бѣде спрѣнъ вестника.

МАГАЗИНЪ „ПАЗИЛИЯНЪ“

Голѣмъ стокъ отъ финни дамски, мъжки и детски пардесюта
трѣнчъ-кортури, за сезона
ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ

Д-ръ П. ГЕОРГИЕВЪ ЯВАНЕВЪ

Премѣсти медицинския си кабинетъ въ ул. „Думбрава Рошиѣ“
(подъ II мир. сѣдалище, ханъ Киро Атанасовъ)
Прави химически анализи, микроскопически изследвания и пр.
629 ПРИЕМА БОЛНИ ЦѢЛИЯ ДЕНЬ. 10—3

ОПИТАЙТЕ НАИ-НОВИЯТЪ И УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЪ МОДЕЛЪ ТРАКТОРЪ

ФОРДЗОНЪ

Главенъ представителъ:

„Oficiul Economic al României S. A.
Str. „Biserica Azmei“ № 19—21

Телефонъ. 232/12, Телеграфически адресъ „Oerfractor“

Букурещъ III

Д-ръ Д. НОВАЧЕВЪ